

Előfizetési árak és helyben vidéken

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára 12 fillér.	

Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Az új helyzet.

Lukács László hazajött Bécsből s összeállította kabinetjét, de úgy ám, hogy nincs sok köszönet benne. Nem válogatott, hanem átvette a Khuen leitarában visszaszamaradt minisztereket, tehát egy kis személyesre történt a miniszterelnökségben, egyébként minden a régi.

A nagy várakozás tehát, melylyel az ország az új kormányalakítás iránt tekintett, nincs kielégítve ezért, mivel Khuen rossz szelleme, Tisza István ép úgy sejtlenkedik s polipkarjaival körül fogja új gazdáját, mint azelőtt a régit. Tisza István bent maradt helytartóként s mozgató erő gyanánt az új kormányban is és felő, hogy Lukács, ha csak ugyan az ország megújítását, jövőjének biztos megalapozását célzó programot hozott is magával, szabadulni tud-e a bihari gárdi káros befolyása alól.

Khuen után egy nagyon radikális eszközre volna szükség, hogy az ország vágyai kielégítést leljenek. Valóságos nagytakarítás volna szükséges, hogy közállapotaink megítéljenek az országot elnyeléssel fenyegető korrupciótól.

Csak az általános, egyenlő, titkos és községenkinti választójogban látjuk azt a seprűt, melylyel a szükségessé vált nagytakarítás vegezhető. Ezt kell Lukácsnak megvalósítania, ha csak nem akarja, hogy a Khuen-Tisza által bepiszkított lakosztalynak dohos levegőjében talán lassu, de annál biztosabb halálthozó kór tarmadja meg.

A kormányhatalom sikeres kezelését, a parlament termékeny, békés munkáját egyedül a választóreform megvalósítása biztosíthatja. Ha Lukács László az általános, egyenlő, titkos és községenkinti választójog megvalósításának őszinte programjával lép a parlament és ország elé, nyert ügye van. E nélkül nincs megélhetés sem Lukács, sem más számára, elcsúszna az a Justh Gyula rendeltetés és kiartó vezetése alatt küzdő függetlenségi és 48-as pártnak haragja.

Jól tudjuk, hogy a Khuen-Tisza bérencé sarkórganumai Tiszraelenes állásfoglalásunkat hatalmi túelkedésnek minősítik s tehetetlen dühükben ócsárolják azt a hazafias, küzdő parlamenti ellenzékét, mely győzelmet aratott obstrukciójával es elcsúszta Khuent. De hidegen hagy bennünket ez a nyelvöltögetésük, mert minden józanul ítélő ember látja és tudja, hogy míg Tisza és bihari gárdája a maga érvényesülhetése végett, hatalmi éhségben fűhöz-fához kapkod s hol a készízetést és rezolúciót, hol meg Auffenberget, sőt magát Lukácsot is készséggel lenyeli: addig a függetlenségi és 48-as

párt egyedül a tárgyi garanciát: az általános, egyenlő, titkos és községenkinti választójog becsületes megvalósítását követeli.

S ennek győzedelmeskedni kell, mert az egész nemzet követeli. Ha Lukács úgy akarja, akkor ő vele. De ha oda dobja magát Tiszáék ölelő karjaiba, úgy nélkülül, mert megfojtja őt is a kiújuló obstrukció. Lukácson mulik tehát, akarja-e elvégezni a szükséges és egyedül a választó reform őszinte megvalósításával lehető nagytakarítást Becsületes választói reformot kíván és vár az ország, de torz, alattomos célokat szolgáló munka Lukácstól sem kell, ép oly kevésbé, mint Khuentól nem kellett.

A kisgazdák irányítása.

A kisgazda az emelkedő közterhek és igényei tokozása által nem is úgy gazdálkodik, mint apától látta. Már pedig megfelelő gazdasági eszközök nélkül silány igavonókkal a földet jól megmunkálni nem lehet; a gondosan meg nem tisztított vetőmag gazt terem; esekély számú marhaállomány után a földéből kivont táperő nem pótolható.

Nem vádként hozzuk fel ezeket a kisgazdák ellen, csupan rámutatunk ezen jelenségekre és hozzátesszük, miszerint természetnek találjuk, hogy a kisbirtokon való gazdálkodás belterjesebb irányban nem fejlődött. Természetesnek találjuk, mert a kisgazda nem igen olvas szaklapokat, szakkönyveket, melyekből a gazdálkodás fejlődéséről tudomást szerezhetne, nem látogat kiállításokat, nem halgat felolvasásokat, melyekből ismeretét gyarapíthatná, nem tagja egyesületeknek, melyek a kisgazda gazdagodásával és annak fejlesztésével foglalkoznak és végül: nincs olyan szervezet, mely a kisgazda irányításával foglalkozik s a tőkének a gazdaságba való jövedelmező befektetésére megtanítaná.

Az illetékes körök már sokat tettek a multban a kisgazdák érdekében. Földmíves iskolákat, baromfi tenyésztési kiképző iskolákat állítottak fel, mintha ez nem lett volna elég, tovább mentek. Minta-paraszti gazdaságokat szerveztek és az állattenyésztés, tejgazdasági, szőlészeti felügyelőségek mind olyan intézmények, melyeknek hivatása, rendeltetése a kisgazda gazdálkodásának fejlesztése.

De a földmíves iskolákból kikerülők nagy része a nagyobb gazdaságokban igyekszik szolgálatot keresni és ismereteit nem használja a saját gazdaságában a köz javára.

Gondoskodni kellene tehát olyan szervezetről, mely a helyi érdekekből kifolyólag kizárólag a helyi gazdasági ügyekkel foglalkozzék, mely a gazdákat egy érdekes csoportba tömörítse és a gazdálkodás fejlesztésére éppen a tömörülésben rejlik anyagi, értelmi és erkölcsi erővel közreműködjék.

A falusi gazdakör vezetői a faluból kerülnek ki és így hiányozni fog a szellemi képesség a vezetésre és a gyakorlati irányításra. Ezt kaphatnók erre feleletül. Ez nem áll. Szervezzünk csak falusi gazdaköröket. Feladatuk ezeknek, hogy fokozzák a gazdák szakértelmét, gazdálkodásukat fejlesszék! Mindezekelől igyekezzünk a kisgazdákat falusi

gazdakörökbe csoportosítani, fejtsük ki előtük a tömörülésben rejlő erőt s győzzük meg őket, hogy anyagi boldogságukat egymás kölcsönös támogatásával sikeresebben mozgathatják elő. A mezei munka szünetelése alatt tartson len a gazdakör alkalmas helyiséget, járasson földmíveseknek való szaklapokat, szerezzen be hasznos olvasmányokat és nyújtson alkalmat arra, hogy a gazdák az olvasottak felett eszméiket kicserélhessék. Igyekezzék a gazdákat téli foglalkozásra buzdítani, keresse és jelölje meg annak irányát és fejlessze azt.

Ahol az iparnak esirni, ha még oly jelentéktelennek is látszik, megvan háziipar, igyekezzék azt a gazdakör fejleszteni és a háziipar termékeinek keresen helyben vagy vidéken elhelyezést. Foglalkozzék a vezetőség a lakosság gazdálkodási rendszerével, annak hátrányaival; jelölje meg a javítandókat; figyelje a szomszédos községek gazdálkodását, annak általános eredményeit, a jót igyekezzék a helyi viszonyokhoz képest meghonosítani, a rosszra mint intó példára rámutatni; foglalkozzék a nép anyagi boldogulását gátló szokásaival, mutasson rá általánosságban annak következményeire és igyekezzék a bajokat egyesült erővel orvosolni. Szerezzen be baromfiakat, mozdítsa elő a baromfi tenyésztést; fejlessze a marhatenyésztést és igyekezzék a mai vegyes marhaállományt nemesebb fajúakkal feleserélni és buzdítsa a gazdákat takarmány termelésre és a föld termőképességének fokozására.

Támogassa a gazdákat jó vetőmagvak és gazdasági eszközök beszerzésében, ismeresse meg őket az okserű gazdálkodáshoz szükséges, kisgazdáknak való gépekkel és egyéb eszközökkel. Kísérje figyelmével a gazdálkodás terén előforduló újításokat, azok eredményeit, egyes gazdasági termények vetésével az e célra közösen bérelt területen tegyen kísérletet.

Ha van oly intézmény, oly szervezet, amely irányítja, vezeti a kisgazdákat a helyes uton, jobban fogunk magaskodni földjükhöz, mert az a kis okserű gazdálkodás mellett, megélhetésüket, kenyerüket jelenti. B. K.

HIREK.

Bíróság köréből. Az igazságügyminiszter Dr. Korény Scheek Vilmos, Soós Imre ujvidéki kir. törvényszéki s Dr. Moldoványi Géza és Dr. Szabó János kir. járásbírói jegyzőket az 1912. é. 7. tc. 6. §-a alapján onálló működési körrel ruházta fel.

Ezüst lakodalom Ernst József kereskedelmi tanácsos, Ernst János fiai cég tagja e hó 21-én szük családi körben 25 éves lakodalomát ünnepelte, mely alkalommal hozzátartozói és nagyszámu ismerősei meleg ovációban részesítették a jubilánsokat.

Ujabb alapítványok a tüdőbeteg-gondozó egylet céljaira. Legujabban a beocsini cement gyári Unio r. t., az Ujvidéki villamos r. t. és az Ujvidéki pincérek szak- és önszegélyző egylete léptek a tüdőbeteg-gondozó egylet alapítói sorába, mely nemeslelkű alapítványokért az egylet vezetősége ez úton is köszönetet mond. Az ujvidéki pincérek szak- és önszegélyző egyletének teljesen s pontán jött alapító levelét teljes szövegével közöljük annak illusztrálására, hogy az egylet nemes intenciói az egyszerűbb nép-

osztályok között is visszhangra találtak. Nagyságos dr. Szász Lajos urnak országgyűlési képviselő, mint az újvidéki tüdőbetegrendező egyesület elnökének helyben. Az újvidéki pincérek szak- és össegélyző egyesülete f. évi március hó 19-én megtartott rendkívüli közgyűlésén egyhangú lelkességgel elhatározta, hogy 100 K azaz egyszáz korona adomány kíséretében a nagyságod vezetése alatt álló „Újvidéki tüdőbetegrendező egyesület” alapító tagjai sorába kíván belépni. Eme határozat hozatalára az önk. egyesületnek valóban emberbaráti és magasztos célja, valamint azon körülmény indított, miszerint a pincérek 90%-a tüdőbajban sorvad el, mert a folytonos fűtélés, a füstös levegő és az egész napon való talpon levés tönkreteszti idegünk és teljes szervezetünk ellenálló képességét az emberi élet eme legveszélyesebb és alattomos ellenségével szemben. Jelenleg is 6 pincér kárbszunk fekszik a gyilkos körben, kiket egyesületünk utján segítézőnk eszközökkel próbálunk felmenteni. Megjegyezzük, hogy adományunkat egyesületünk anyagi erejének gyarapodása irányában nevelni kívánjuk a jövőben. Kérjük, kegyeskedjek jelen beépésünket tudomásul venni és a 100 koronáról nyugta kíséretében a felvételeiről értesíteni. Újvidék 1912. évi március hó 19-én Teljes tisztelettel Láng elnök. Maszong Péter. alelnök. Balogh Antal titkár.

Tanulmányi kirándulás. Az újvidéki áll. polg. leányiskola igazgatóságát tudatja az érdekelt közönséggel, hogy az idei pünkösdi ünnepén az Aldunára vízi növendékeit tanulmányi kirándulásra. Az utiterv a következő: vasuton: Zimony—Belgrád; hajón: Belgrád—Orsova—Turnseverin—Orsova—Ada Kaleh; kocsin: Herkulesfürdő; vasuton: Mehádia—Temesvár—Arad—Szeged—Szabadka—Újvidék. Az utazás 6 napra terjed. Összes költség 60 K. s 2 K. beutazási díj előleges levelezésre, sürgönyváltására stb. Az utazó társaság vezetőül vállalkoztak: Zsebőkne, Vojnits és Fenyves tanárok. Vendégek is csatlakozhatnak az utazó társasághoz, akik az úti menetjegyeket kivéve, minden egyéb kedvezményben részesülnek.

Újvidék—Vukovár között a m. kir. folyam- és tengerhajózási részvénytársaság személyszállító hajója — péntek kivételével — naponként következőleg közlekedik: Újvidékről indul déli 12:10. Vukovarra érkezik esti 6:50; Vukovárról indul r. 4 órakor s Újvidékre érkezik r. 8:45 órakor.

Tűzoltók közgyűlése. Az önkéntes tűzoltó-egyesület jövő vasárnap, a hó 28-án saját helyiségeiben 39. évi rendes közgyűlést tartja.

Kiderített rablógyilkosság. Vuin Dragutin 52 éves kereszmáros, ki itt Nosztorovits Milicával élt közös háztartásban, m. é. aug. 27-én berkeosin Kátyra utazott, magával vive 7000 k. készpénzt, aranyláncot, órást és gyűrűket. A berkeosin még aznap visszatért, míg Vuin Kátyron maradt, majd aug. 29-én a titeli vonalon és szept. 1-én a póstabélyegzőről ki nem vehető helyen feladott egy-egy zárt levelező lapon arról értesítette Nosztorovits Milicát, hogy őt elhagyja és Újvidékre többé vissza nem tér. Miután Vuin két hét eltöltésével sem tért haza s hol tartózkodását Nosztorovits Milica kinyomozni nem tudta, m. é. szept. 14-én rendőrségünkhöz fordult, hol Vései Elek tb. főkapitány vette kezébe a nyomozást és elsőben is megállapította, hogy a Nosztorovits Milica nevére érkezett levelek nem Vuin kezeirésztől származnak s hogy Vuin, ki gyilkosságért 7 évet töltött fegyházban, sűrűn érintkezett az Újvidékről kitiltott Paics Dusan többszörösen büntetett pénzhamisító, csaló és tolvaj, kátyi lakossal, mivel a fegyházban ismerkedett meg. Vései ekkor a nyomozásba belevonta a környékbeli csendőrséget, mely Paicsot megfigyelte, ismételtén kihallgatta, nála házkutatásokat tartott, de eredménytelenül. Időközben kiderült, hogy a két zártlevelezőlap Paics kezeirésztől s a kátyi csendőrség pénteken újabb alapos házkutatást tartván Paicsnál, azt észlelte, hogy annak betonizált pincéjében egy helyen a beton lesüppedt. A be-

tont felbontván és a földet felásván, előkerült Vuin hullája. Paics Dusan erre a csendőrség nyomban letartóztatta, aki azonnal beismerte, hogy Vuin, ki nála volt látogatóban, midőn aludt, forgópisztolyval agyonlőtte, pénzét és értéktárgyait elrabolta, a hullát neje segítségével a pincében elásta, majd hogy tettét még jobban elpalástolja, a pincét kibetonizozta. Ezen vallomása alapján Paics Dusan is letartóztatásba helyeztetett, ki szintén beismerésben van. Az elrabolt ékszert Paics Szabadkán zálogosította el.

Választók figyelmébe. Az 1913. évre összeállított választási névjegyzék f. é. május 5—25 ig d. e. 8—12 óráig a város jegyzői hivatalában megtekinthető s d. u. 2—6 óráig le is másolható. Felszólamlások május 5—25 ig, a felszólamlások elleni észrevételek pedig május 16—25-ig a központi választmányhoz adandók be.

Az Apolló színház szerda, esütörtök, pénteki műsora fölülmuja mindazokat a mozgóképfénykép előadásokat, amelyeket eddig Magyarországon rendeztek. A két órás előadás keretében a legremekőbb újdonságokat mutatja be az Apolló színház. Az aktuális és látkepek és a nevezetesebb trófás felvételeken kívül 2 szenzációs dráma egészíti ki a műsort. Az egyik felvétel a Tekozló fia bibliai tört., a másik felvonásos aviatikus dráma címe Pilotasos, mely a bpesti Apollóban jelenleg óriási siker mellett műsoron van. Az itteni igazgatóságnak sikerült ezt a darabot nagy anyagi áldozatok árán a bpesti projektografától megszerezni három előadásra, hogy az újvidéki közönségnek alkalma legyen ezen darabot a bpesti műsorrall egyidőben láthatni. Ezen darab előadási joga csak is egyedül a projektografé.

A belügyminiszter a gyermeknap érdekében valamennyi vármegye alispánjához közzelmondott intézkedést, amelyben felhívja őket arra, hogy tekintettel a Ligának a gyermekvédelem terén immár általánosan elismert közhasznú tevékenységére és arra a körülményre, hogy a gyermekvédelem minden ágára kiterjedő és felelő nagy anyagi áldozatot igénylő működésének eszközeit ugyszólván kizárólag a gyermeknap jövedelméből meríti: a községeket a járási fozszolgabírók útján a „Gyermeknap” megtartására serkenték és abban az irányban működjenek közre, hogy annak rendezésére lehetőleg minden községben az ott vagy annak környékén lakó és jótékonyágáról ismertebb egyén elnökléte alatt bizottság alakítsassék, mely közvetlenül a Ligával fogja egy a rendezést, mint a leszámítolást illető kérdéseket lebonyolítani.

Uj közjegyző. Dr. Mikosevics Kanut, Zenta város orsz. képviselője szegedi közjegyzőnek nevezetett ki.

Vm. tűzoltó szövetségi ülés. A B. Bodrog vármegyei tűzoltó szövetség a hó 21-én Zomborban elnökének, Vojnits István főispán elnökléte alatt ülést tartott, melynek napirendjén a f. évben tartandó tűzoltói tanfolyam idejéről jun. 3-15. tüzetett ki, továbbá az idej közgyűlés helyéről s. István napjára Bács község jelöltetett meg, melynek önk. tűzoltó egylete ugyanakkor zászlószentelési ünnepélyt is rendez. Ugyanekkor napirend során beható tárgyalás alá került és elfogadtatott a 102. §-ból álló új vm. tűzrendészeti szabályrendelet s végül a Verbászton megjelenő „Haladás” c. hetilap, mely eddig is Salapáti ottani ö. t. c. alparancsnok szerkesztésében külön rovatban s állandóan foglalkozott tűzoltói szakkérdésekkel, a vmegyei szövetség hivatalos lapjává fogadtatott el. Gyűlés után a jelen voltak Scultéy alispánnal tisztelegtek, ki Zanbauer Ágoston vármegyei tűzfelügyelő üdvözlő szavait melegen köszönte, a vm. tűzoltói intézmény és a szövetség ügyeinek legmesszebbmenő támogatását ígérte.

Áthelyezés. Vojnits István vm. főispán Abaffi János újvidéki tb. szolgabíró a topolyai szolgabíróshoz helyezte át s helyébe Újvidékre Wálient Nándor szolgabíró nevezte ki.

Köztak. B. Bodrog vármegye közbizottságának legutóbbi gyűlésén Sztankovits György műszaki tanácsos az államépítészeti hivatal főnöke jelentette, hogy a bacsabánya-telvh. közut 43 969—60 00, 63 00—68 00 és 70 00—76 107 km. szakaszán Ökér — Temerin és Zablja között a szükséges könyag szállítása nagy erővel folyományban van.

A tartalékosok választói joga A közös hadügyminiszter elrendelte, hogy a tartalékos katonák tényleges katonáskodásuk idejében is gyakorolhatják a választási jogukat. A választás napján szabadságolják őket s polgári ruhában mehetnek az urnához. Örüljünk e a polgári jogok ilyen elismerésének, vagy nem-e a presszióknak egy módja akar lenni ez is?

Felvétel a szabadkai állami tanító-nőképzőbe. A szabadkai tanító-nőképző intézet igazgatósága most becsátotta ki az intézetbe való felvételre szolgáló pályázati hirdetést. E szerint felvételnek növendékek mind a négy osztályba bannlakásra ingyenes elűtással, évi 210 K. tartásdíjjal, bejárónak évi 160 K. ösztöndíjjal s végül segély nélkül. Bővebb információkat bárkinék szívesen nyújt az intézet igazgatósága.

Ebzárlat. Minthogy egy macskán a veszettség megállapított, a rendőrkapitány ság május 26 ig tartó 40 napi ebzárlatot rendelt el s ezen idő alatt a kutyák az udvarokban és szállásokon is megkötözve tartandók.

Elhunyt járásbíró. Hetessy Kálmán óbecsei vezető járásbíró a hó 20-án 59 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése a hó 22-én igen nagy részvét mellett ment végbe. Az elhunyt, ki már 15 év óta vette a járás királyi bíróságát s Óbecse köz- és társadalmi életében tevékeny részt vett, nagy tiszteltetben és közbeesülésben állott. Váratlan halálát érzelmesedés okozta.

Kaszinó Palicson. A társas érintkezés fejlesztése, valamint a fürdővendégek és vidéki látogatók szórakoztatása céljából Palics kies fürdőjében kaszinó alakult — Ozajkiki István földműveléskolai igazgató elnökléte alatt.

Leánygimnázium Szegeden. A közoktatásügyi miniszter Szegeden az áll. felsőbb leányiskolával kapcsolatosan leánygimnáziumot tervez felállítani. Az új iskola már f. é. szeptember havában nyílik meg.

Az iparostanonc iskolák államsegélyt most osztotta ki a miniszter s erről a kir. tanfelügyelőt is értesítette. E jelentés szerint a f. tanévre a zentai iparostanonciskola 1500, az apatini 1800, a bácsszentivanyi 300, a kossuthfalvai 400, az újverbázi 1500, az adai 1400, a cserekenai 1000, a bajmoki 600, az újszíváci 300, a paripási 300, a esantavéri 500, a topolyai 600, a bezdáni 800, a magyarkanizsai 1200, a hodsági 700, a kulai 900, a temerini 800, a szilbereki 400 és az újverbázi kereskedő tanonciskola 500 kor. államsegélyt kapott.

Nincs veszedelmes életkor

csak veszedelmes évszakok vannak. Veszedelmes mindenekelőtt a tavasz eleje, a mely bebizonyítottan a legtöbb meghalások okozója. A ki nem akarja tavaszi örömeit megromtani és a nyákhártyák esetleges alkalmatlankodását gyorsan meg akarja szüntetni, szokjék hozzá a Fáy-féle valódi szódai ásvány-pasztila használásához. 1 korona 25 fillérért kapható minden gyógyszerárban és drogériában, de semmiestre se engedjen utánzatot megára erőszakolni.

Közgazdaság.

A gyümölcsfák trágyázásának jövedelmezősége.

Utóbbi időben mint a mezőgazdaság minden ágában, úgy a gyümölcsfák ápolása,

trágyázás mennyiségét gazda az azok nagy hágyók anyagot fáknek egyszerre val való trágyázás a cétra salétrom minden területre kg. elhű mütagy egyenle keverék szuperfe erősen mot az későbbbe kezdene Ez zett pom eredmén OI és kálm parmain vel szent kg-ként többlet volt. A 100 négy tett ki.

OF rogen es fák közti alatt 72 gyázatlan osztályoz mitva 10 kezdve tak, a tr volt s ig

Ez is nyerhe zatlan a a trágya a jövedel den évb tattak, a esőt, mag des kör jövedelm a trágya nyiséget pesek jö elengedő mütrágya.

Ezo hogy az körülmén csak az fokozza, möden adai, ha nem tesz

Felc

Laptulajdo

1912. Ö

Ur

Tóth Ba

Józsefné

si bizon

Fo

és az 18

megfelel

te. 99. §

é. 99. §

községe

Uri Ver

ők nagy

rahagyó

végrende

nak alap

lag az ö

trágyázása terén is haladást észlelhetünk, a mennyiben ma már minden gyümölcsstermelő gazda ápolja, tisztogatja fát s tudja azt, hogy azok nagy termést csak az esetben adhatnak, ha gyökérzetükkel a talajban elegendő tápláló anyagot találnak. Miatan pedig a gyümölcsfáknak műtrágyákkal való ellátása sokkal egyszerűbb és könnyebb mint álló trágyával való ellátása, azért a gyümölcsösök műtrágyázása mindinkább terjedőben van. Erre a célra rendszeren kálszuperfoszfátot és chilisalétromot használnak olyan módon, hogy minden 100 négyzetméternyi fával beültetett területre 8-10 kg. kálszuperfoszfátot és 3-4 kg. chilisalétromot szórnak ki, úgy hogy e műtrágyákból a koronák egész területe alá egyenletes mennyiség jusson s e műtrágya keverékeket, főleg pedig az együttesen kiszórt szuperfoszfátot és kálit be is kapálják, vagy erősen begereblyézik, ellenben a chilisalétromot az előbbiekkkel nem egyszerre, hanem későbbben adva, akkor, a mikor a fák rügyezni kezdenek, egyszerre szórjuk ki.

Ezen trágyázással Németországban végzett pontos kísérletek alkalmával következő eredmények értek el.

Oberbwehrenben, a foszforsav, nitrogén és káliummal trágyázott 100 db. törpe arany parnain alma több trágyázatlan fák termésével szemben 3 év alatt 1515 kg. volt; ez 100 kg.-ként 14 márka áron értékesült s így a többlet termés összes értéke 212,10 márka volt. A trágyázás költsége itt az egész időre 100 négyzetméter területen 128,10 markát tett ki.

Offenbachban, ugyancsak foszforsav, nitrogén és káliumtrágyázás után a magas törzsű fák közül 100 db. kanadareinette alma 5 év alatt 7200 kg.-al termet többet mint a trágyázatlan fák. Ennek értéke 100 kg. onként osztályozatlan állapotban 14 márka áron számítva 1008 márka. Mivel a fák a kiültetéstől kezdve 11 éven át minden évben trágyáztattak, a trágyázás költsége 100 fára 518 márka volt s így a tiszta haszon 490 márka.

Ez is szép eredmény, de ennél jobbak is nyerhetők, mert a gyümölcsös árát osztályozatlan áruban olesón vetetett számításba. De a trágyázás költsége is nagyon csökkentette a jövedelmet, mert az által, hogy a fák minden évben és azon esztendőben is trágyáztattak, a mikor még nem termetek gyümölcsöt, nagyon jelentékenyen emelkedett. Rendes körülmények között a trágyázás sokkal jövedelmezőbb lehet ha csak 2-3 évenként adjuk a trágyát, mert ha a normális trágya mennyiségét adjuk évről évre, azt a fák nem képesek jövedelmezően kihasználni s teljesen elegendő, ha minden második évben látjuk el műtrágyákkal a fák.

Ezek a példák is azt bizonyítják tehát, hogy a gyümölcsfák műtrágyázása minden körülmények között hasznos hajtó, mert nemcsak az által hogy a terméseket lényegesen fokozza, hanem főleg az által, hogy ilyen módon a fák képesek minden évben termést adni, ha csak fagy vagy egyéb kár tönkre nem teszi azt.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptulajdonos az újvidéki függetlenségi és 48-as párt.

1912. Öb. 1/1 sz.
Uracs Pálné szül. Tóth Bagi Mária és Tóth Bagi József kérvénye néhai Tóth Bagi Józsefné hagyatékára vonatkozóan örökösödési bizonyítvány kiadása iránt.

Végzés.

Folyamodók a kérvényben hivatkozott és az 1894. é. 16. tc. 55. §-ának 2. pontjának megfelelően halálesetfelvétellel az 1894. é. 16. tc. 99. § a értelmében igazolták, hogy az 1911. é. október hó 7. napján Tiszakálmánfalva községben elhalt Tóth Bagi Józsefné szül. Uri Verona volt tiszakálmánfalvi lakosnak 6k nagykoru törvényes gyermeke, illetve hátrahagyott hitestársa, hogy nevezet örökhagyó végrendeletet nem hagyott hátra s hogy annak alapján az alábbi ingatlanra vonatkozólag az öröklési jog kizárólag őket illeti.

Ennek alapján az 1894. é. 16. tc. 100. §-a értelmében a hirdetmény kibocsátatik, amelyben felhivatnak mindazok akik a néhai Tóth Bagi Józsefné szül. Uri Verona utáni örökség tárgyát képező s a tiszakálmánfalvi 577. sz. telekkönyvi betétben felvett 1139 sz. 3. hrsz., továbbá a tiszakálmánfalvai 371. sz. telekkönyvi betétben felvett 1046-1047-1048 hrsz., ugy a kátyi 332. sz. telekkönyvi betétben felvett 3216-3217. hrsz. ingatlanokra mint örökösök köteles részére jogosítottak, vagy utóörökösök igényt támasztanak, hogy igényeiket e hirdetménynek a hírlapi közzététel napjától számított 45 nap alatt a kir. járásbírósnál jelentésé be, mert ellenesetben az örökösödés bizonyítvány kiadása a kérvény alapján fog elrendelteni.

A hirdetmény egy példány oly felhívással adatik ki Uracs Pálné szül. Tóth Bagi Máriának, hogy azt a hivatalos lapban egyszer létesse közzé s az ezen közzététel igazoló hírlappéldányt három hónapon belül mutassa be.

Kelt Titelen, a kir. járásbírósnál 1912. é. január hó 12 napján.

Lestyánszky s. k.
királyi táblabíró.

9548. szám kig. 1912.

Hirdetmény.

Az Újvidéken felállítandó. kir. mérték-hitelesítő hivatal részére egy három szobás földszinti körülbelül 75 négyzetméter területtel bíró helyiség keresetlik.

Az erre vonatkozó ajánlatok folyó évi május hó 15-ig m. kir. központi mértékügyi intézetnél Budapesten nyújtandók be.

Újvidék szab. kir. város tanácsa 1912. évi április hó 22.

Profuma alpolgármester.

Eladó :

Egy rövid, fekete zongora, továbbá ebédő és szalon-berendezés.
Bővebbet: Thököly Imre u. 4.

Iroda részére kisasszonyt keresünk, ki németül is tud. Irásbeli ajánlatok személyesen benyújtandók.-

Grosz és Krausz, Újvidék.

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

podolka

egy részének bizonyult hatásos, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kúszágyul, oszthat és meggyógyítja.

Figyelmeztetés. Hibány hamisítványok miatt becsapáslaskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti áruakat fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K. 1-40 és K. 2.- és ugyazólván minden gyógyszerüzletben kapható. Pórkár: Török József gyógyszerész, Budapest. Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany orvosláshoz”, Prágában, Elővetélés: 1912.

**Tisztítsd cipőt csak
Globin
cipőkrémmel
Mindenütt kapható.**

Kiadó

alulírott házában egy nagy üzleti helyiség mellette iroda és szoba segédek számára, kiadó f. é. augusztus hó 1-én. Közlebbit meg tudni a háztulajdonosnál: Matits Péter. 1-2

Két gyermekhez alkalmas kisasszonyt vagy, nőt ki varrni tud, felfogadnék esetleg csak délutánra

Trostler Albertné

II. Rákóczi Ferencz u. 29.

**Csakis
Orient-vizet
igyunk.**

**Tapeta
Linoleum
Linerusta
Jerk & Schuschitz**

Tapetaháza
Wien, VI. Gumpendorfer-
strasse 6.
Minta és költségeirányzat kívánatra ingyen.

Azonnal
Kiadó egy szép, négy szobás, kényelmes lakás. Bővebbet: Petőfi utca 70.

Ha „FORHIN”-nal permetez,

I-SZÖR kevesebb a gond,
II-SZÖR kevesebb a munka,
III-SZÖR kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN” a sokszorta megjavított BORDÓI KEVERÉK kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is. Bármily harmatnál is permetezhet vele. Semmi üledéke nincs. Számtalan elismerő nyilatkozat: „Gyártjuk az eddig dr. Aschenbraudt szabádmát képezett Rézkenport és bordói port is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást a FORHIN gyártól, Budapest, Képvisező: Kántor Izidor. Ujvidék.

Egyedüli árusító Ujvidéken: Findeisen Gusztáv kereskedő.

Trágyaeladás.

12 ló trágyája május hó 1-től kezdődő egy évi időtartamra eladó. Bővebbet Zrínyi Ilona utca 65. sz. alatt a hazmesternél. 3-5

Ház eladás.

Bem utca 21. sz. alatt hat utcai szoba, konyha s egy udvari lakás, telek 1 hold és 13 méter nagy. Bővebbet ugyanott. 1-3

Desel
Nyers olaj
Szivóg az
Benzin

MOTOROK

és lokomobilok

Gyors szállítás.

Kedvező fizetési feltételek.

Messzemelő jótállás.

DREZDAI MÓTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.

Németország legrégebbi, legnagyobb motorgyára.

Vezérképviselő:
Gellért Ignác és Társa

BUDAPEST, V., Kohári-utca 4. szám
(Alkotmány-utca sarok)

Jég-és hidegfejlesztő-gépeket
legjobb kivitelben készítenek

Dr. Wágner és Társai

Egyesült Gyárak Részv.-Társaság
Budapest, IX., Timódi-utca 3. sz.

Különlegességül készítmény számos év óta: hűtő-gépek és teljes hűtőberendezések kisebb és teljes közepes szükségletre: mészárosok, hentesek, tejgazdaságok, gazdasági üzemek, sörfőzdék, sörraktárak, szállodák, kórházak stb. számára, már 3000 K.-tól feljebb. — Első rendű referenciák! — Tessék 7. számú árjegyzékünket kérni.

AIRFITTATOTT

1894

A PARIACI SASHOZ

LUDWIG JOZSEF

FÜSZER-ÉPÍTŐMŰVEK UJVIDÉK.

Ajánlja dusan felszerelt fűszer, kávé, tea, rum-, asványvizek és magyaradi hegyaljai borok nagy raktarát. Különösen figyelembe ajánlja szőlősgazdáknak a nálá kapható „Kontinentál” nevű szőlőajtógumit, mely a maga nemében páratlan s a legrosszabb időben is kitart. Erről számos elismerő levél tanúskodik. Különösen ajánlja továbbá a „Saxonia” rézgálicot, mely 9600-00-as raktárát stb.

Dus választéka van konyhakerti magvakból is, melyeknek esiraképességeert jótall. Árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál. 4-40

9200-00-as denaturált szesz.

Hirdetmény.

A rom. kath. hitközség Kosuth Lajos utca 30. szám alatt épülő berpalotájában 1912. május hó 1-re különféle bolti helyiségek pinceraktárral, 1912. augusztus hó 1-én pedig 2 négy szobas urilakás kiadók.

A tervek a hitközség irodájában bármikor megtekinthetők s ugyanott a szükséges többi felvilágosítások is megadatnak.

Balla Árpád
I-ső syndikus.
Hungaria könyvnyomda Ujvidék.

VÉRERŐ

Csak úgy lehet a leves jó,
Ha van benne Diana só.

MARKBREIT-féle
DIANA SÓ

erősíti az emésztőszerveket, erősíti a gyomorizmokat, erősíti a gyomorfalat, erősíti a beleket, frissíti a gyomoridegzetet, frissíti a vérműködést, megjavítja az étvágyat, rendbe hozza az elrontott gyomrot. Erősíti a levest.

Azért tesz minden ember
Diana só-t a levesbe.

Nem is lehet a leves jó,
Ha nincs benne Diana só.

Főraktar:
WAGNER TESTVÉREKNÉL

Naponta frissen pörkölt kávé.
Tekintse meg villany pörköldénket.
WAGNER TESTVÉREK
UJVIDÉK.

VIII. év

Egy évre
Félévre
Négyedévre
Egyes szá

Megjelenik
csütörtökön

Az

A

A v
érkezett
ahhoz a f
vetkezett
halálharco
párt mar
kérlelhető
solta. A
meg a kü
és a Jus
getlenség
sem csin
immár az
felelős po
előtt tart
s csak a
terheket
esökönyö
csak a go
lani sem
kérdése
szédben i
oldassék
gyar par
Ez
nyomába
kormány
alkotmán
Hiú ábrá
mesterse
Khuen-k
amelylye
vak leple
titkos vá
a napire
dők tábo
akarta.

És
mértékbe
ját igazo
jóformán
nek fojt
lenállás
lelkesede
állani a
bora, ma
len kom
elzárkóz
rése elől
jén egyi
mondott
nos, egy
vezet.

Luk
Bécsből

Sz